

2012-01-23

Dnr 43 - 2011: 2170

Gävle kommun

Rektorn vid Björke skola

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Björke skola
i Gävle kommun

Tillsyn av Björke skola

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Gävle kommun under period, hösten 2011 – våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Björke skola besöktes av Skolinspektionen den 8 november 2011

Rektor för Björke skola är också ansvarig för Bergby Centralskola, Trödje skola, Millboskolan, Norrsundets skola och Varva skola. Ett ansvarsområde av denna storlek ställer höga krav på rektors ledarskap. Det krävs också fungerande rutiner för hur återkoppling och uppföljning av det som delegerats, ska genomföras. Rektorn har god kunskap om skolans verksamhet. Till sin hjälp på Björke skola har rektorn en utvecklingsledare på deltid.

Rektorn ser till att utbildningen planeras, följs upp och utvecklas på skolan och att kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning. Det systematiska kvalitetsarbetet på Björke skola har en tydlig struktur och inriktning formulerad i det så kallade årshjulet, som är väl förankrat bland personalen. Elevernas resultat följs upp och utvärderas på individnivå och på skolnivå.

Enligt personalförteckning och tjänstefördelning samt rektorns uppgifter i intervjun framgår att det finns lärare i ämnena matematik och i naturorienterande ämnen som är lärarutbildade men som inte är behöriga för all den undervisning de bedriver. Rektorn uppger att tjänstefördelningen utgår från en strävan att alla elever ska få undervisning av utbildade och kompetenta lärare i alla ämnen. Delvis har detta lösts genom att elever åker till annan skola i området och där undervisas av lärare med utbildning för den undervisning de bedriver.

För elever som bedöms behöva särskilt stöd för att nå de kunskapskrav som minst ska nås ska rektor besluta om åtgärdsprogram. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av uppfyller inte författningarnas krav. Rektorn har nu sett till att ett utvecklingsarbete satts igång med syfte att åtgärdsprogram och individuella utvecklingsplaner ska utformas utifrån lagens krav. Skolinspektionen har också sett exempel på de nya åtgärdsprogrammen och finner att de uppfyller lagens krav, därför avstår inspektionen från ingripande under den bedömningspunkten.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Björke skola i Gävle kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gävle kommun att senast den **23 april 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Personalkompetens

Personalen vid skolenheten saknar utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med personalkompetens.

I detta ingår att:

- Se till att det för undervisningen används personal som har utbildning för de uppgifter de ska utföra (2 kap. 3 § 1985 års skollag, 33 § lag om införande av skollagen).

Avstående från ingripande

Vid tillsynen har även konstaterats brister för vilka Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen.

Av dokumentstudier och intervjuer framkommer att när en elev riskerar att inte nå minst de nationellt fastställda kunskapskrav som ska uppnås beslutar rektor att ett åtgärdsprogram ska upprättas. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen fått sig tillsända saknar en tydlig koppling mellan beskrivna behov och beslutade åtgärder. Emellertid har rektorn initierat och påbörjat ett utvecklingsarbete för att öka kunskapen om hur åtgärdsprogram ska utformas för att uppfylla skollagens krav. Tillsynen visar att de åtgärdsprogram som upprättats efter utvecklingsarbetets start och som Skolinspektionen tagit del av uppfyller de krav som skollagen ställer på sådana. Skolinspektionen avstår därför från ingripande under denna bedömningspunkt.

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Skolan redovisar kunskapsresultaten år 2011 för årskurs 3 och 5. I årskurs 3 uppges att alla elever klarat de kunskapskrav de minst ska uppnå i matematik och svenska. För årskurs 5 redovisar skolan att alla elever har klarat de kunskapskrav de minst ska uppnå i alla ämnen utom engelska, matematik, svenska och samhällsorienterande ämnen. I den offentliga statistiken redovisas resultat på de nationella ämnesproven per delprov i matematik och svenska för årskurs 3. Statistiken visar att alla elever nådde kravnivån i alla delprov. För elever i årskurs 5 visar den nationella statistiken att alla elever har nått kravnivån i ämnet svenska förutom i två delprov, den berättande- och den beskrivande skrivuppgiften. I ämnet matematik är det för varje delprov två till tre elever som inte nått kravnivån.

Resultat av värdegrundsarbetet

Skolan bedriver ett systematiskt arbete för trygghet, mot kränkande behandling och diskriminering. Arbetet anvisas i årshjulet och dokumenteras i en plan mot kränkande behandling och diskriminering. Planen har fastställts efter medverkan av personal och elever. En populärversion av planen finns i form av den så kallade Trivselplanen. Trots att skolan ger eleverna förutsättningar att nå goda resultat, pekar Skolinspektionen i detta beslut på områden där författningarna inte följs.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Personalkompetens

Bedömning:

Personalen vid skolenheten saknar utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva.

Motivering:

Enligt skollagen ska huvudmannen använda lärare eller förskollärare som har en utbildning avsedd för den undervisning som läraren eller förskolläraren ska bedriva.

Av dokumentstudier och i intervjuer framkommer att det finns lärare i ämnena matematik och i naturorienterande ämnen som är utbildade lärare, men som inte har utbildning för all den undervisning de bedriver. Rektorn uppger att tjänstefördelningen utgår från en strävan att alla elever ska få undervisning av behöriga och kompetenta lärare i alla ämnen. Delvis har detta lösts genom att elever åker till annan skola i området och där undervisas av lärare med utbildning för den undervisning de bedriver. Emellertid förverkligas inte detta alltid.

Tillsynen visar att det finns brister i personalens utbildning och kompetens. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Gävle kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 3 § 1985 års skollag, 33 § lagen om införande av skollagen

Avstår från ingripande:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas

Motivering:

Enligt skollagen ska den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås, eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäla detta till rektor. Rektor ska se till att beslut fattas om åtgärdsprogram. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av dokumentstudier och intervjuer framkommer att när en elev riskerar att inte nå minst de nationellt fastställda kunskapskrav som ska uppnås beslutar rektor att ett åtgärdsprogram ska utarbetas. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen fått sig tillsända saknar en tydlig koppling mellan beskrivna behov och beslutade åtgärder. Emellertid har rektorn initierat och påbörjat ett utvecklingsarbete för att öka kunskapen om hur åtgärdsprogram ska utformas för att uppfylla skollagens krav.

Tillsynen visar att de åtgärdsprogram som utarbetats efter utvecklingsarbetets start och som Skolinspektionen tagit del av uppfyller de krav som skollagen ställer på sådana. Skolinspektionen avstår därför från ingripande under denna bedömningspunkt.

Författning:

3 kap. 8-9 §§ skollagen

Bakgrund

Beskrivning av Björke skola

Björke skola med förskoleklass och årskurs 1 – 6. Skolan har 82 elever. Klasserna är åldersintegrerade i årskurserna 1 -2, 3 -4 och 5 – 6. Förskoleklassen är en egen grupp men samarbetar då och då med 1 -2.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Per Eng
Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).